

Հալէպի Ս. Քառասուն Մանուկ Եկեղեցւոյ հնագոյն սեղանը, պատմական հին մատրան մէջ, ուր թաղուած են Ագաբիա Զուղայեցի (1601), Պետրոս Կարկառեցի (1608) և Մկրտիչ Մարաշցի (1894) Կաթողիկոսներ, Սարգիս Արեւակապետ (1578), Խաչատուր Երամիշա Արեւակ. Զէյրունցի (1620), Մարկոս Եպիսկ. (1837), Յարութիւն Եպիսկ. Եղիսիոյ (1848) ևն:

Մատուռս, որուն խորանը նորոգուեցաւ 1499 ին Հոռոկլացի վարպետ Յիսայէն, շատ աւելի հնագոյն ժամանակներու մէջ կը յիշատակուի: Ասոր կից 1616 ին կառուցուեցաւ Ս. Քառասնից սինագարդ տաճարը, իշխան Պետիկ և Սանոս Զէլէպի հարազատներու ջանքերով, և որ կանգուն կը մնայ մինչև այսօր և է նշանաւոր ուխտատեղի:

Հալէպի քրիստոնեայ եկեղեցիներուն մէջ հնագոյնն է Հայոց Յ. Քառասնից մատուռը, որուն սկզբնական կոկիկ ձևը եղծուած է սակայն, 1913 ին անոր հարաւային պատը վար առնուելովը, և հիմը զրուելով զանգակատան աշտարակի մը, փոխանակ նոյն այդ զանգակատունը շինելու եկեղեցւոյ արեւմտեան կողմի հաստակուռ կամարին վրայ: Այս կերպով թէ՛ մատուռը պիտի չհզծուէր, թէ զանգակատունը իր որոշ տեղը պիտի բարձրանար և թէ այգքան բաղմամասս պիտի չըլլար:

Ամէն տարի, Ս. Քառասնից Մանկանց յիշատակի շարաթօրը և հնօրեայ պատմական եկեղեցւոյս տօնախմբութեան առթիւ, եպիսկոպոսական հանդիսաւոր Ս. պատարագ կը մատուցուի մատրան սեղանին վրայ, և յետ Ս. պատարագի, կը կատարուի հանդիսաւոր հոգեհանդիստ: Իսկ Ս. Պօղոսի և Պետրոսի Տօնի օրը, դարձեալ հանդիսաւոր Ս. պատարագ կը մատուցուի, քանանայական:

Մատուռիս հնութիւնը կը հասնի մինչև 14րդ դար և կը կարծուի որ ան Ասորական վանք մ'էր ի հնուց որ Հայոց նուիրուած կամ անցած եղաւ նոյն դարուն: